

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL PRITARIMO RAŠTUI DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ IR KELIAMŲ LŪKESČIŲ UŽDARAJAI AKCINEI BENDROVEI „PIENO TYRIMAI“

2025 m. spalio 27 d. Nr. 3D- 528
Vilnius

Vadovaudamasis Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, 12⁶ punktu:

1. P r i t a r i u Raštui dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių uždarajai akcinei bendrovei „Pieno tyrimai“ (pridedama).

2. T e i k i u Raštą dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių uždarajai akcinei bendrovei „Pieno tyrimai“ uždarnosios akcinės bendrovės „Pieno tyrimai“ valdybai ir vadovui.

Žemės ūkio ministras

Andrius Palionis

PRITARTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministro
2025 m. spalio 27 d.
įsakymu Nr. 3D-528

RAŠTAS DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ IR KELIAMŲ LŪKESČIŲ UŽDARAJAI AKCINEI BENDROVEI „PIENO TYRIMAI“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Šiuo raštu dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių (toliau – Raštas) pateikiami Žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) lūkesčiai dėl uždarajai akcinei bendrovei „Pieno tyrimai“ (toliau – Bendrovė) veiklos kryptių, Bendrovei keliamų tikslų ir veiklos principų.

Lūkesčiai formuojami 4 metų laikotarpiui, tačiau pagal poreikį Raštas gali būti atnaujinamas. Raštas turėtų tapti pagrindu rengiant ir peržiūrint Bendrovės strateginį veiklos planą. Šis Raštas nėra teisinis įpareigojimas ir yra skirtas nustatyti Bendrovės finansinius ir nefinansinius ilgalaikius (strateginius) ir trumpalaikius (taktinius) tikslus, įvardyti Bendrovės pagrindines ir kitas veiklas, veiklos prioritetus, esminius veiklos rodiklius, atsakomybės poreikius bei užtikrinti efektyvų bendradarbiavimą tarp Bendrovės ir Ministerijos.

Šiuo Raštu Ministerija nesiekia apriboti ar išplėsti Bendrovės ar jos valdymo organų teisių ar pareigų. Raštu siekiama padėti Bendrovei ir jos valdymo organams, pateikiant Ministerijos lūkesčius, rekomendacijas ir gaires, skatinti Ministerijos, Bendrovės ir jos valdymo organų tarpusavio bendradarbiavimą.

Bendrovė ir jos valdymo organai visų pirma privalo vadovautis galiojančiais teisės aktais, Bendrovės įstatais ir kitais Bendrovės akcininko priimtais sprendimais, gerąją Bendrovės valdymo praktiką ir prisiimti atsakomybę už priimtus sprendimus. Įgyvendindami šiame Rašte nurodytus Ministerijos lūkesčius Bendrovės valdymo organai privalo vadovautis protingumo, skaidrumo, efektyvumo ir racionalaus turto valdymo principais.

II SKYRIUS BENDROVĖS VEIKLOS KRYPTIS IR TIKSLAI

Bendrovės pagrindinė veikla – viso šalyje superkamo pieno mėginių sudėties ir kokybės tyrimai bei pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimai veislininkystės tikslais.

Bendrovės kita veikla – ūkinių gyvūnų registravimas ir ženklinimas, mechaninių ir elektroninių pieno kiekio matavimo priemonių kalibravimas, techninė apžiūra ir remontas, neautomatinių svarstyklių kalibravimas, pieno šaldymo rezervuarų metrologinė patikra, pašarų tyrimai, aprūpinimas vienkartiniais indeliais, mėginių surinkimo, kalibravimo ir kontrolinių pieno mėginių teikimo, karvių veršingumo, mastito sukėlėjų nustatymo ir kitos su pieno sektoriaus veikla

susijusios paslaugos.

Bendrovei keliama veiklos tikslai:

1) Atlikti privalomus pieno tyrimus superkant pieną Pieno supirkimo taisyklėse nustatyta tvarka bei vykdyti pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimus, pagal Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų organizavimo taisykles;

2) Vykdyti kitą, šiame Rašte numatytus lūkesčius atitinkančią, pelningą komercinę veiklą.

Ministerija, kaip Bendrovės akcijų valdytoja, tikisi, kad Bendrovė veiklą vystys Rašte nustatytomis kryptimis ir keliamais lūkesčiais.

III SKYRIUS NEFINANSINIAI LŪKESČIAI

Skaidrumas ir rizikų valdymas.

Bendrovė turi užtikrinti, kad viešai būtų skelbiama visa teisės aktais nustatyta informacija. Bendrovėje turi būti įdiegtos tokios atsparumo korupcijai priemonės ir procesai, kurie užtikrintų, kad Bendrovės veikla būtų vykdoma skaidriai ir sąžiningai, o viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis. Bendrovėje turi būti įdiegta efektyviai veikianti rizikų valdymo sistema, turi būti skiriama pakankamai išteklių rizikų valdymo procesui bei tinkamai užtikrinti laboratorinės veiklos nešališkumo, objektyvumo, kompetencijos ir konfidencialumo principai.

Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo nuostatomis ir kitais duomenų pateikimą pakartotinai naudoti reglamentuojančiais teisės aktais, turi užtikrinti, kad atvertini duomenys būtų inventorizuoti, atverti ir pateikti Lietuvos atvirų duomenų portalui.

Bendrovė turi užtikrinti aukščiausius kibernetinio saugumo standartus, įskaitant duomenų apsaugą ir atsparumą kibernetinėms grėsmėms.

Efektyvumas. Bendrovė turi didinti veiklos efektyvumą, optimaliai paskirstant turimus išteklius, identifikuojant rizikos veiksnius ir juos valdant, efektyviai priimant sprendimus, gerinant teikiamų paslaugų kokybę, užtikrinant kokybišką procesų, projektų valdymą, ir mažinti veiklos sąnaudas. Bendrovė turėtų siekti optimalios paslaugų kainodaros bei imtis visų priemonių dėl komercinių paslaugų apimtys didinimo, ieškodama naujų klientų ne tik Lietuvos, bet ir užsienio rinkose.

Bendrovė, siekdama efektyviai vykdyti pavestas funkcijas, privalo siekti išlikti finansiškai tvari, o Bendrovės investicijos turi būti paremtos kaštų ir naudos analizėmis bei Lietuvos ekonomikos konkurencingumą šalyje didinančiais sprendimais.

Inovatyvumas, darnumas.

Bendrovė turi teikti prioritetus inovatyviems technologiniams sprendimams plėtoti, prisidėti prie Lietuvos žemės ūkio srities inovacijų skatinimo, įskaitant inovacijų paklausos kūrimą, ir užtikrinti, kad diegiamos naujos technologijos ir modernūs darbo metodai atitiks inovacijų plėtros, skaitmeninimo ir žalumų prioritetus, pagerins tiesioginės veiklos efektyvumą, operatyvumą, bus sukuriama pridėtinė vertė Bendrovei ir jos klientams.

Bendrovė turi bendradarbiauti su mokslo ir studijų institucijomis, vykdant mokslinius tyrimus, susijusius su pieno kokybės gerinimu, pieninių gyvūnų sveikatingumu ir produktyvumu, taip pat skatinti inovatyvių technologijų diegimą žemės ūkio sektoriuje.

Ministerija tikisi, jog Bendrovė, investuodama į infrastruktūros ir įrangos atnaujinimą, užtikrins aukštą paslaugų kokybę ir išlaikys lyderio pozicijas šalyje. Bendrovė turi stebėti ir nuolat vertinti šalyje ir užsienyje veikiančių analogiškų įmonių veiklos rezultatus ir gerąsias praktikas.

Bendrovės veikla turi būti paremta principais, pagal kuriuos būtų siekiama ekonominių, socialinių ir aplinkosaugos tikslų, atsižvelgiant į visų suinteresuotųjų šalių (vartotojų, darbuotojų, visuomenės, valstybės ir mokslo institucijų ir kt.) interesus pagal darnaus vystymosi principus. Bendrovė savo veikloje turi taikyti darnumo praktikas ir jas atskleisti vadovybės ataskaitoje, įtraukti į Bendrovės strategiją bei skelbti interneto svetainėje kiek to reikalauja teisės aktai.

Bendrovė, siekdama būti pažangia, modernia, tvaria įmone, ypatingą dėmesį turi skirti Bendrovės teikiamų paslaugų kokybei, kokybės vadybos sistemos rezultatyvumo užtikrinimui, aplinkos apsaugos vadybos sistemos veiksmingumui ir nuolatiniam gerinimui.

Bendrovė savanoriškai siekia energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir aplinkosaugos tikslų, atsižvelgdama į visų suinteresuotųjų šalių (vartotojų, darbuotojų, bendruomenės, verslo atstovų, valdžios, visuomenės ir kt.) interesus. Bendrovė savo veikloje siekia nuolatos ir nuosekliai įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, diegdama naujesnes ir mažiau energijos vartojančias technologijas, taip pat siekia plėsti žaliąją gamybą, prisidėdama prie Lietuvos ir regioninių įsipareigojimų didinti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių apimtis.

Bendrovė taip pat turi prisidėti prie transporto sukeltos aplinkos taršos mažinimo ir, įsigydama (nuomodama) tarnybinius automobilius, įrenginius ir kitą Bendrovės veikloje naudojamą techniką, prioritetą teikti netaršioms (pvz., naudojančioms alternatyviuosius degalus).

Klientų aptarnavimo kokybė.

Bendrovė turi veikti atsižvelgdama į rinkos poreikius, įvertinusi klientų lūkesčius ir būsimą paslaugų paklausą, didinti klientams teikiamų paslaugų įvairovę, gerinti jų kokybę ir didinti klientų pasitenkinimą paslaugomis. Bendrovė turi nuolat įvertinti naujus klientų lūkesčius ir poreikius ir atsižvelgti į juos planuodama naujų paslaugų plėtrą.

Geroji valdysena.

Bendrovė, atsižvelgdama į viešosios įstaigos Valdymo koordinavimo centro (toliau – VKC) teikiamas rekomendacijas valdysenai gerinti, turi užtikrinti efektyvią ir geriausią valdymo praktiką atitinkantį valdymą ir siekti, kad valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso vertinimo metinėse ataskaitose Bendrovė būtų vertinama A+ įvertinimu. Taip pat Bendrovė privalo vadovautis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijomis ir gerosiomis praktikomis.

Bendrovė turi siekti, kad specializuoti nefinansiniai veiklos rodikliai, kurie kasmet derinami su Bendrovės valdyba, akcininku ir VKC, būtų pasiekti.

Socialinė atsakomybė.

Bendrovė privalo vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius etikos ir socialinės atsakomybės standartus bei didinti darbuotojų įsitraukimą, siekdama darbuotojų motyvacijos augimo ir

užtikrindama specialistų pritraukimą ir išlaikymą bei skatindama darbuotojų kompetencijų vystymą. Bendrovė turėtų užtikrinti darbuotojams sąžiningą ir rinkos sąlygas atitinkantį darbo užmokestį ir darbo aplinką, atlikdama kasmetinį darbuotojų įsitraukimo ar eNPS vertinimą arba naudodama kitus rodiklius darbuotojų pasitenkinimui įvertinti. Bendrovė, vykdydama veiklą, turėtų užtikrinti efektyvų bendravimą su suinteresuotomis šalimis.

Bendrovė savo veikla turėtų saugoti ir gerinti išskirtinę reputaciją, taip pat efektyviai naudoti išorinę ir vidinę komunikaciją.

Ministerija tikisi, kad valstybėje kilus ekstremalioms situacijoms ar kitoms nenumatytoms aplinkybėms, darančioms reikšmingą poveikį visuomenės gerovei ir saugumui, Bendrovė bus socialiai atsakinga ir ieškos galimybių prisidėti prie valstybės veiksmų kovojant su šių situacijų ir aplinkybių padariniais.

Bendrovė privalo turėti parengtą veiklos tęstinumo ir pasirengimo planą, užtikrinantį sklandų darbą kilus gyvūnų užkrečiamų ligų protrūkiams, taršos incidentams ar kitoms krizėms, galinčioms paveikti pieno sektorių ir pačios Bendrovės darbą.

IV SKYRIUS FINANSINIAI LŪKESČIAI

Bendrovės ilgalaikis pelningumas turi atitikti Vyriausybės nustatytąjį.

Bendrovė turi užtikrinti, kad kapitalo struktūros rodiklis atitiktų Vyriausybės nustatytąjį.

Dividendai turi būti mokami ne mažesni nei Vyriausybės nustatytieji.

Nustatant Bendrovei specializuotus finansinius veiklos rodiklius, atsižvelgti į rinkoje panašią ar tokią pat veiklą vykdančių įmonių veiklos rodiklius ir rezultatus. Bendrovė turi siekti, kad specializuoti finansiniai veiklos rodikliai, kurie kasmet derinami su Bendrovės valdyba, akcininku ir VKC, būtų pasiekti.

V SKYRIUS ATSKAITOMYBĖ

Bendrovės vadovas turi užtikrinti, kad duomenys būtų rengiami ir teikiami Ministerijai vadovaujantis Valstybės valdomų įmonių duomenų teikimo taisyklėmis ir Valstybės valdomų įmonių duomenų teikimo grafiku, patvirtintu žemės ūkio ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 3D-632 „Dėl Valstybės valdomų įmonių duomenų teikimo“.

Bendrovės valdyba turėtų veikti nepriklausomai, tačiau Bendrovė ir (ar) valdyba turi iš anksto informuoti Ministeriją apie esminius Bendrovės sprendimus ir vykdyti Bendrovės įstatų ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu priskirtas funkcijas.

Esminiais sprendimais laikomi valdybos priimami sprendimai apie:

- potencialius valdybos narių interesų konfliktus;
- potencialius teisminius ginčus;
- planuojamus vadovo pasikeitimus;
- galimus Bendrovės darbuotojų ar susijusių šalių sukčiavimus;
- esminius Bendrovės veiklos pokyčius;

- didesnio masto Bendrovės struktūros pokyčius ir (arba) darbuotojų kaitą;
- didelius įsigijimus ar pardavimus;
- inicijuojamus naujus didesnės apimties investicinius projektus;
- galimą žalą visuomenei, gamtai, ekonomikai ar valstybės saugumui;
- spaudos pranešimus, kurie gali reikalauti Ministerijos atstovų komentarų;
- bet kokio masto korupciją ar politinę intervenciją;
- potencialias grėsmes nacionaliniam saugumui;
- planuojamą paramos teikimą;
- kitas esmines rizikas, keliančias grėsmę Bendrovės veiklos tęstinumui, nacionaliniam saugumui, reputacijai.

Bendrovės valdyba turėtų vadovautis protingumo principu ir informuoti apie kitus potencialiai su Bendrovės akcininko interesais susijusius svarbius sprendimus.

Bendrovės valdyba turi atlikti savo veiklos vertinimą ir poreikių analizę – nustatyti, kokios kompetencijos narių reikia siekiant valstybės valdomos įmonės tikslų, ir parengti praėjusių kalendorinių metų veiklos ataskaitą.
